

30.1.2015

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΠΡΟΣ ΤΑ ΜΕΛΗ

Θέμα: Αναφορά 1128/2012, της L. A., αρμενικής-ρωσικής ιθαγένειας, σχετικά με εικαζόμενες διακρίσεις και αναγνώριση των επαγγελματικών της προσόντων

1. Περίληψη της αναφοράς

Η αναφέρουσα είναι αρμενικής-ρωσικής καταγωγής και είναι παντρεμένη με ελληνογερμανό πολίτη της ΕΕ. Υποστηρίζει ότι έχει πέσει θύμα παρακώλυσης και διακρίσεων από τις γερμανικές αρχές, εξαιτίας των οποίων μόλις και μετά βίας έλαβε άδεια διαμονής στη Γερμανία, οι γονείς της δεν έλαβαν θεώρηση για να βρίσκονται κοντά της κατά την ανατροφή του παιδιού της, το πτυχίο ιατρικής που έλαβε στη Λετονία δεν αναγνωρίζεται στη Γερμανία και έχει πέσει θύμα ηθικής παρενόχλησης (mobbing) στον χώρο εργασίας της. Η αναφέρουσα είναι της γνώμης ότι έπρεπε να της είχε διατεθεί άμεσα άδεια διαμονής, διότι διέθετε άδεια διαμονής στην Ελλάδα –όπου η ίδια και ο σύζυγός της κατοικούσαν προτού μετακομίσουν στη Γερμανία– και διότι είναι παντρεμένη με πολίτη της ΕΕ, ο οποίος έκανε χρήση του δικαιώματος ελεύθερης κυκλοφορίας στην ΕΕ. Ακόμα, θεωρεί ότι τα επαγγελματικά της προσόντα θα έπρεπε να αναγνωριστούν στη Γερμανία, καθώς είχαν αναγνωριστεί στην Ελλάδα – όπου εργαζόταν ως ιατρός.

2. Παραδεκτό

Χαρακτηρίστηκε παραδεκτή στις Πέμπτη, 20 Δεκεμβρίου 2012. Η Επιτροπή κλήθηκε να παράσχει πληροφορίες (άρθρο 216, παράγραφος 6, του Κανονισμού).

3. Απάντηση της Επιτροπής, που ελήφθη στις 27 Μαρτίου 2013

Η αναφέρουσα, η οποία είναι υπήκοος τρίτης χώρας παντρεμένη με πολίτη της ΕΕ με γερμανική και ελληνική ιθαγένεια, διαμαρτύρεται σχετικά με τις δυσκολίες που αντιμετώπισε σε σχέση με τα αιτήματα: α) χορήγησης άδειας διαμονής στη Γερμανία·

β) χορήγησης άδειας διαμονής στη Γερμανία για τους γονείς της, οι οποίοι είναι υπήκοοι τρίτης χώρας και
γ) αναγνώρισης των επαγγελματικών της προσόντων στη Γερμανία.

Σύμφωνα με την αναφέρουσα, ο πολίτης της ΕΕ και η οικογένειά του διέμεναν στην Ελλάδα για απροσδιόριστο χρονικό διάστημα.

Οι παρατηρήσεις της Επιτροπής

Σχετικά με την άδεια διαμονής της αναφέρουσας:

Το άρθρο 21 παράγραφος 1 της Συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης "ορίζει ότι «κάθε πολίτης της Ένωσης έχει το δικαίωμα να κυκλοφορεί και να διαμένει ελεύθερα στο έδαφος των κρατών μελών, υπό την επιφύλαξη των περιορισμών και με τις προϋποθέσεις που προβλέπονται στις Συνθήκες και στις διατάξεις που θεσπίζονται για την εφαρμογή τους".

Στο πλαίσιο αυτό, η οδηγία 2004/38/ΕΚ ορίζει τις προϋποθέσεις που διέπουν την άσκηση του δικαιώματος των πολιτών της Ένωσης και των μελών της οικογένειάς τους για ελεύθερη κυκλοφορία και διαμονή στο έδαφος των κρατών μελών και των δικαιωμάτων που παρέχονται στους πολίτες της ΕΕ.

Σύμφωνα με το άρθρο 7 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, οι πολίτες της Ένωσης και τα μέλη των οικογενειών τους έχουν δικαίωμα διαμονής στην επικράτεια του κράτους μέλους υποδοχής για χρονικό διάστημα μεγαλύτερο των τριών μηνών εάν οι πολίτες της Ένωσης είναι μισθωτοί ή αυτοαπασχολούμενοι, ή εάν διαθέτουν επαρκείς πόρους για τον εαυτό τους και τα μέλη των οικογενειών τους, ούτως ώστε να μην επιβαρύνουν κατά τη διάρκεια της περιόδου παραμονής τους το σύστημα κοινωνικής πρόνοιας του κράτους μέλους υποδοχής, καθώς και πλήρη ασφαλιστική κάλυψη ασθένειας στο κράτος μέλος υποδοχής.

Εντούτοις, σύμφωνα με το άρθρο 3, η οδηγία 2004/38/ΕΚ ισχύει αποκλειστικά για πολίτες της Ένωσης οι οποίοι μεταβαίνουν ή διαμένουν σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο του οποίου είναι υπήκοοι.

Σύμφωνα με την αναφέρουσα, οι γερμανικές αρχές υποστηρίζουν ότι τα δικαιώματά της πρέπει να εξεταστούν σύμφωνα με το γερμανικό δίκαιο, χωρίς να ληφθεί υπόψη το δίκαιο της ΕΕ, για το λόγο ότι ο σύζυγος της έχει γερμανική ιθαγένεια παράλληλα με την ελληνική.

Ωστόσο, σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης στην υπόθεση 370/90 Singh,

«Υπήκοος κράτους μέλους θα μπορούσε να αποτραπεί από το να αφήσει τη χώρα καταγωγής του προκειμένου να ασκήσει έμμισθη ή μη έμμισθη δραστηριότητα, κατά την έννοια της Συνθήκης στο έδαφος άλλου κράτους μέλους αν δεν μπορούσε να τύχει, όταν θα επέστρεφε στο κράτος μέλος του οποίου έχει την ιθαγένεια για να ασκήσει εντός αυτού έμμισθη ή μη έμμισθη δραστηριότητα, διευκολύνσεων σχετικών με την είσοδο και τη διαμονή ισοδυνάμων τουλάχιστον προς αυτές που μπορεί να διαθέτει, δυνάμει της Συνθήκης ή του παραγώγου δικαίου, στο έδαφος άλλου κράτους μέλους.

Ειδικότερα, θα αποτρεπόταν προς τούτο αν δεν παρεχόταν, επίσης, στον σύζυγο και τα τέκνα του η άδεια εισόδου και διαμονής στο έδαφος του κράτους αυτού υπό συνθήκες τουλάχιστον ισοδύναμες προς αυτές που τους αναγνωρίζονται από το κοινοτικό δίκαιο στο έδαφος άλλου κράτους μέλους»

Με βάση τα ανωτέρω, οι γερμανικές αρχές πρέπει να αντιμετωπίσουν τον σύζυγο της αναφέρουσας τουλάχιστον ως παλιννοστούντα υπήκοο, σύμφωνα με τη νομολογία του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και να χορηγήσουν στην αναφέρουσα και στον σύζυγό της δικαιώματα ισοδύναμα με εκείνα που παρέχει το δίκαιο της ΕΕ σε πολίτη της Ένωσης και στη σύζυγό του στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας.

Η Επιτροπή σκοπεύει να επικοινωνήσει με τις γερμανικές αρχές σε σχέση με το ζήτημα και, για το λόγο αυτό, ζητεί από την αναφέρουσα την άδεια να αποκαλύψει την ταυτότητά της στις γερμανικές αρχές.

Σχετικά με την άδεια διαμονής των γονιών της αναφέρουσας:

Το άρθρο 2 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ ορίζει τα μέλη της οικογένειας ενός πολίτη της Ένωσης που μπορούν να επωφεληθούν από τα δικαιώματα που θεσπίζει η οδηγία. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας 2004/38/ΕΚ, μόνο οι «συντηρούμενοι απευθείας ανιόντες» υπάγονται στον ορισμό των μελών της οικογένειας πολίτη της ΕΕ.

Η αναφέρουσα δεν κάνει αναφορά για υποβολή αιτήματος χορήγησης άδειας διαμονής για τους γονείς της λόγω εξάρτησής τους από αυτήν ή το σύζυγό της. Ως εκ τούτου, η χορήγηση άδειας διαμονής στους γονείς της αναφέρουσας δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της οδηγίας 2004/38/ΕΚ και υπάγεται στην αποκλειστική αρμοδιότητα του ενδιαφερόμενου κράτους μέλους.

Σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων της αναφέρουσας:

Σύμφωνα με τις πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή, συνάγεται ότι η αναφέρουσα απέκτησε τίτλο σπουδών γενικής ιατρικής στη Λετονία. Η αναφέρουσα αντιμετώπισε δυσκολίες όταν ζήτησε την αναγνώριση των προσόντων της στη Γερμανία.

Η οδηγία 2005/36/ΕΚ σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων εφαρμόζεται στους υπηκόους κράτους μέλους οι οποίοι επιθυμούν να ασκήσουν νομοθετικά κατοχυρωμένο επάγγελμα σε κράτος μέλος άλλο από εκείνο όπου απέκτησαν τα επαγγελματικά προσόντα τους. Η οδηγία ισχύει επίσης για υπηκόους τρίτων χωρών οι οποίοι είναι μέλη οικογένειας πολίτη της ΕΕ και ασκούν το δικαίωμά τους στην ελεύθερη κυκλοφορία εντός της Ευρωπαϊκής Ένωσης δυνάμει της οδηγίας 2004/38/ΕΚ.

Κατά συνέπεια, φαίνεται ότι οι γερμανικές αρμόδιες αρχές πρέπει να εφαρμόσουν την οδηγία 2005/36/ΕΚ κατά την απόφασή τους σχετικά με το αίτημα της αναφέρουσας για αναγνώριση του βασικού πτυχίου ιατρικής που διαθέτει. Εφόσον το πτυχίο της από τη Λετονία ικανοποιεί τις εναρμονισμένες ελάχιστες απαιτήσεις εκπαίδευσης του άρθρου 24 της οδηγίας 2005/36/ΕΚ και ο τίτλος του περιλαμβάνεται στο Παράρτημα V, σημείο 5.1.1., η αναφέρουσα μπορεί να επωφεληθεί από την αυτόματη αναγνώριση του τίτλου της. Σε διαφορετική περίπτωση ισχύει το επονομαζόμενο γενικό σύστημα, σύμφωνα με το οποίο οι γερμανικές αρχές μπορούν να συγκρίνουν την εκπαίδευση που ελήφθη στη Λετονία με τις γερμανικές απαιτήσεις. Εάν υπάρχουν σημαντικές διαφορές μεταξύ των δύο εκπαιδεύσεων, οι γερμανικές αρχές μπορούν να απαιτήσουν την εφαρμογή αντισταθμιστικού μέτρου πριν την χορήγηση αναγνώρισης.

Η αναφέρουσα μπορεί να ζητήσει περαιτέρω ενημέρωση και συνδρομή από το γερμανικό

εθνικό σημείο επαφής, τα στοιχεία του οποίου βρίσκονται στην ιστοσελίδα:
http://ec.europa.eu/internal_market/qualifications/contact/index_en.htm).

Συμπέρασμα

Η Επιτροπή επιθυμεί να ζητήσει από την αναφέρουσα την άδεια να αποκαλύψει την ταυτότητά της και την ταυτότητα του συζύγου της στις γερμανικές αρχές, προκειμένου να μπορέσει να ζητήσει περαιτέρω πληροφορίες σε σχέση με τη χορήγηση άδειας διαμονής σε αυτήν και σε σχέση με τα δικαιώματα του συζύγου της ως πολίτη της Ένωσης με διπλή υπηκοότητα.

4. Απάντηση της Επιτροπής (ΑΝΑΘ.), που ελήφθη στις 30 Ιανουαρίου 2015

Όσον αφορά το γεγονός ότι η αναφέρουσα χρειάστηκε άδεια θεώρησης για να εισέλθει στη Γερμανία και δεν έλαβε κάρτα διαμονής σύμφωνα με την οδηγία 2004/38/EK αλλά τριετή άδεια διαμονής σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο για υπηκόους τρίτης χώρας, πράγμα που επιβεβαιώθηκε από απόφαση γερμανικού δικαστηρίου, το οποίο δεν εφάρμοσε τη νομοθεσία της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία της αναφέρουσας, ως συζύγου πολίτη με γερμανική και ελληνική ιθαγένεια, η οποία είναι υπήκοος τρίτης χώρας, κατά την μετακίνησή της από την Ελλάδα στη Γερμανία, η Επιτροπή έχει κινήσει διαδικασία EU-Pilot.

Η αναφέρουσα θεωρεί ότι τα επαγγελματικά της προσόντα, τα οποία απέκτησε στη Λετονία, θα έπρεπε να αναγνωριστούν στη Γερμανία, καθώς είχαν αναγνωριστεί στην Ελλάδα, όπου εργαζόταν ως ιατρός.

Η Επιτροπή έλαβε την τελευταία απάντηση των αρχών της Γερμανίας στις 10 Σεπτεμβρίου 2014.

Στην απάντησή της, η γερμανική κυβέρνηση δηλώνει ότι, όσον αφορά τη συγκεκριμένη υπόθεση της αναφέρουσας, από ό,τι γνωρίζει, δεν ασκήθηκε έφεση στην απόφαση του εθνικού δικαστηρίου. Εντούτοις, παρουσίασε γενικότερα τα μέτρα που έχει λάβει και τα περαιτέρω μέτρα που θα λάβει για να διασφαλίσει ότι στο μέλλον τέτοιου είδους υποθέσεις, όπως της αναφέρουσας, θα διευθετούνται σύμφωνα με το δίκαιο της ΕΕ.

Οι γερμανικές αρχές επιβεβαιώνουν τη νομική άποψη της Επιτροπής ότι η νομοθεσία της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία ισχύει σε διασυνοριακές υποθέσεις, μεταξύ άλλων όταν υπήκοοι κράτους μέλους επιστρέφουν σε αυτό το κράτος μέλος αφού έχουν πραγματικά και ουσιαστικά χρησιμοποιήσει το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία σε άλλο κράτος μέλος. Στο πλαίσιο αυτό, από το καλοκαίρι του 2013 το γερμανικό εγχειρίδιο για τις θεωρήσεις περιλαμβάνει διατάξεις που διασφαλίζουν την εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία όσον αφορά τη θεώρηση εισόδου για μέλη της οικογένειας πολιτών της ΕΕ με διπλή υπηκοότητα τα οποία είναι υπήκοοι τρίτων χωρών, εάν ο εν λόγω πολίτης της ΕΕ έχει πραγματικά και ουσιαστικά χρησιμοποιήσει το δικαίωμά του για ελεύθερη κυκλοφορία.

Επιπλέον, η Επιτροπή ενημερώθηκε ότι παρόμοιες τροποποιήσεις, όπως στο γερμανικό εγχειρίδιο για τις θεωρήσεις, θα γίνουν εντός του 2015 στις γενικές διοικητικές ρυθμίσεις για τον νόμο περί ελεύθερης κυκλοφορίας. Οι τροποποιήσεις αυτές θα διασφαλίζουν ότι και τα δικαιώματα διαμονής των εν λόγω μελών της οικογένειας θα καθορίζονται από τη νομοθεσία της ΕΕ για την ελεύθερη κυκλοφορία εάν ο πολίτης της ΕΕ έχει πραγματικά και ουσιαστικά

χρησιμοποιήσει το δικαίωμά του για ελεύθερη κυκλοφορία.

Από τις πληροφορίες που διαθέτει η Επιτροπή συνάγεται το συμπέρασμα ότι, όσον αφορά την αναγνώριση των προσόντων της αναφέρουσας, θα πρέπει να ισχύει η οδηγία 2005/36/EK σχετικά με την αναγνώριση των επαγγελματικών προσόντων. Η αναφέρουσα απέκτησε τα επαγγελματικά της προσόντα σε ένα κράτος μέλος της ΕΕ, δηλαδή τη Λετονία, και επιπλέον μπορεί να επωφεληθεί από την οδηγία 2005/36/EK ως μέλος της οικογένειας πολίτη της ΕΕ, όπως ορίζει η οδηγία 2004/38/EK. Ως εκ τούτου, οι γερμανικές αρχές θα εξετάσουν την αίτησή της σύμφωνα με την οδηγία.

Σύμφωνα με το άρθρο 51 παράγραφος 2 της οδηγίας 2005/36/EK, η διαδικασία εξέτασης αίτησης θα οδηγήσει σε δεόντως τεκμηριωμένη απόφαση των γερμανικών αρχών εντός τριών μηνών μετά την υποβολή της πλήρους αίτησης. Η προθεσμία αυτή μπορεί να παραταθεί κατά ένα επιπλέον μήνα για τις περιπτώσεις που αναφέρει η οδηγία. Η εθνική απόφαση, ή η απουσία απόφασης εντός της προθεσμίας, μπορεί να προσβληθεί με ένδικα μέσα εσωτερικού δικαίου.

Συμπέρασμα

Από τις διαθέσιμες πληροφορίες φαίνεται ότι, ανταποκρινόμενη στη διαδικασία EU Pilot που κίνησε η Επιτροπή, η Γερμανία έχει ήδη λάβει μέτρα για να διασφαλίσει ότι οι πολίτες της ΕΕ με διπλή ιθαγένεια που χρησιμοποιούν πραγματικά και αποτελεσματικά το δικαίωμά τους για ελεύθερη κυκλοφορία θα επωφελούνται από τους κανόνες της ΕΕ για την οικογενειακή επανένωση όσον αφορά την είσοδο στη Γερμανία. Σχεδιάζεται η λήψη περαιτέρω μέτρων για το 2015 όσον αφορά τη διαμονή στη Γερμανία. Κατ' αυτόν τον τρόπο θα διασφαλιστεί η ορθή εφαρμογή της νομοθεσίας της ΕΕ σε υποθέσεις όπως της αναφέρουσας. Η Επιτροπή θα παραμείνει σε επιφυλακή για το σημαντικό αυτό θέμα.

Εάν η αναφέρουσα αντιμετωπίσει περαιτέρω δυσκολίες όσον αφορά την αναγνώριση των επαγγελματικών της προσόντων, μπορεί να εξετάσει το ενδεχόμενο να προσβάλει μεμονωμένα την απόφαση των αρμόδιων γερμανικών αρχών.